.....	.....
pieczątka nagłówkowa szkoły	kod pracy ucznia

KONKURS Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
ETAP SZKOLNY

Drogi Uczniu,

witaj w I etapie konkursu z historii. Przeczytaj uważnie poniższą instrukcję:

- Arkusz liczy 14 stron i zawiera 15 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt komisji konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem. Postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania konkursowe.
- Używaj długopisu/pióra z czarnym/niebieskim tuszem/atramentem.
- Nie używaj korektora/długopisu zmazywalnego.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Błędną odpowiedź wyraźnie przekreśl.
- Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym lub otoczone kółkiem.
- W zadaniach PRAWDA/FAŁSZ dokonaj wyboru, czystwierdzenie jest prawdą czy fałszem (nie ma wszystkich jednakowych odpowiedzi).
- Brudnopis nie będzie oceniany.

Czas pracy:

60 minut

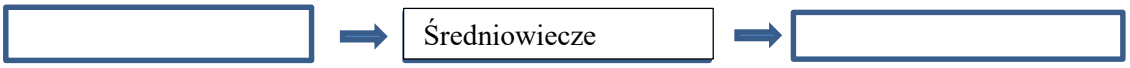
Liczba punktów możliwych do uzyskania:

92

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0-2 pkt)
Uzupełnij prawidłowo nazwy brakujących następujących po sobie epok historycznych, tak by były we właściwym porządku chronologicznym.

	2

Zadanie 2. (0-4 pkt)
Podaj nazwę i datę wydarzenia, które zapoczątkowało:

A. epokę średniowieczną?

_____

B. epokę nowożytną?

_____

	4

Zadanie 3. (0-8 pkt)
O czym mowa? Podaj właściwie pojęcia, które odpowiadają podanym charakterystykom (definicjom) wpisując w miejsce kropek właściwe nazwy historyczne (pojęcia).

A. Proces przechodzenia ludzkości od zbieractwa i łowiectwa oraz związanego z tym koczowniczego trybu życia do uprawy ziemi i hodowli zwierząt i początków osiadłego trybu życia to

_____

B. Typ ustroju państwa ukształtowany w starożytnej Grecji, w którym obywatele uczestniczą w sprawowaniu władzy to

_____

C. Egipskie pismo wykorzystujące znaki obrazkowe to

_____

D. Wiara w wielu bogów, inaczej wielobóstwo to

_____

E. Forma ustrojowa państwa, ukształtowana w Rzymie, w której władzę sprawują urzędnicy wybierani na określoną kadencję to

_____

F. Odbywający się w Rzeczypospolitej Obojga Narodów wybór króla przez ogół szlachty podczas specjalnie zwołanego sejmu, w którym uczestniczyć mógł każdy szlachcić według zasady „virtim” to

_____

G. Prąd kulturowy i filozoficzny w renesansie, którego mottem był cytat z Terencjusza „Człowiekiem jestem i nic co ludzkie nie jest mi obce” to

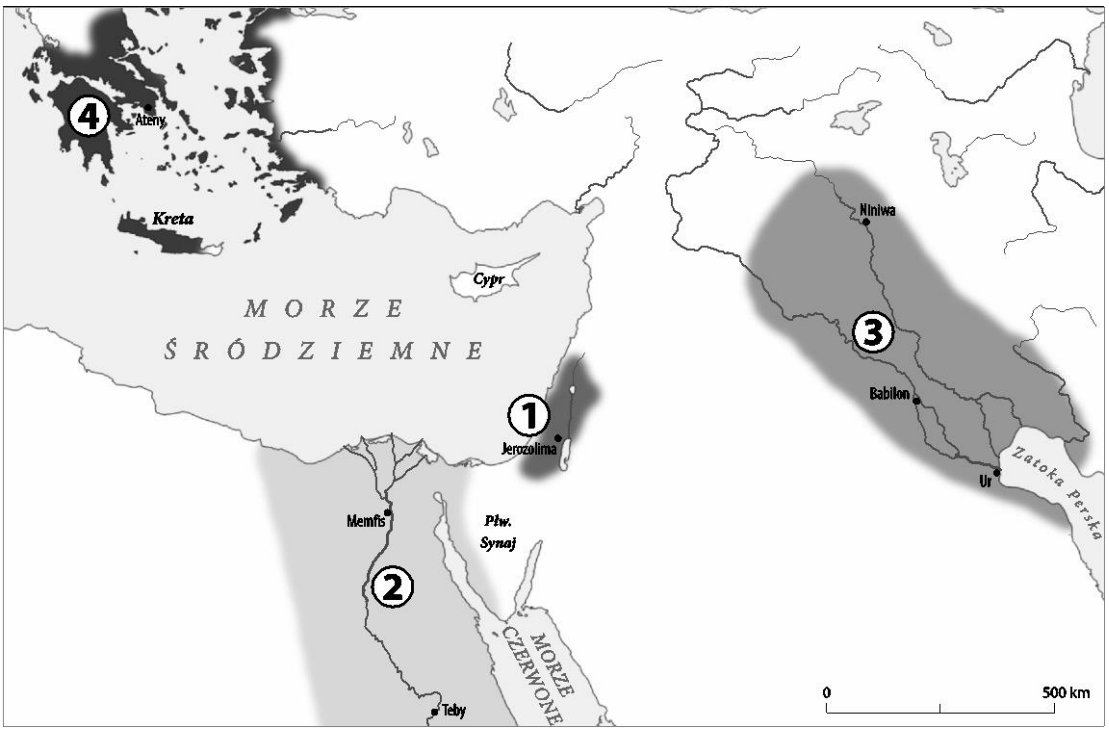
_____

H. Spisane podstawy ustrojowe Rzeczypospolitej zawierające przywileje szlacheckie to

_____

	8

Zadanie 4. (0-5 pkt)
Przeanalizuj mapę i na jej podstawie oraz na podstawie własnej wiedzy uzupełnij zdania.

A. Nr 2 na mapie oznaczono starożytne państwo _____,

a przepływająca przez nie życiodajna rzeka to _____ .

B. Nr 3 na mapie oznaczono starożytną krainę _____

leżącą pomiędzy rzekami Eufrat i _____ .

C. Nr 4 na mapie zaznaczono starożytną Grecję.

Ze względu na górzyste ukształtowanie terenu Grecy nie stworzyli jednego państwa tylko

odrębne miasta-państwa zwane _____ .

	5

Zadanie 5. (0-6 pkt)
Zidentyfikuj zabytki i podpisz ilustracje: wpisując nazwy obiektów, określ jakie było przeznaczenie tych budowli i przyporządkuj do konkretnej cywilizacji wybierając do każdego obrazu jedną spośród podanych: **Egipt, Grecja, Rzym, Bizancjum, cywilizacja arabska.**

A

De Agostini Picture Library/Bridgeman Art Library/PhotoPower

B

Źródło: Wikimedia Commons.org.

C

Źródło: Wikimedia Commons.org.

	6

Zadanie 6. (0-4 pkt)

1. Rozstrzygnij czy oba źródła (I i II) dotyczą panowania Kazimierza Odnowiciela przekreślając odpowiedź niewłaściwą i pozostaw jedną z nich (Tak lub Nie), aby twoja odpowiedź była zgodna z prawdą historyczną. Uzasadnij swój wybór przy pomocy argumentu odwołując się do grafiki obrazu.
2. Na podstawie zamieszczonej mapy i własnej wiedzy dobierz właściwe zakończenia zdań – argumentów (A lub B), tak, aby powstały dwa zdania, które potwierdzą, że Kazimierz Odnowiciel zasłużył na swój przydomek – Odnowiciela.

Źródło I.

Autor: Wojciech Gerson, domena publiczna

Źródło II.

Źródło: https://zpe.gov.pl Autor: Kristian Chariza i zespół

1.
Tak / **Nie**, bo _____

_____

_____

2.

Kazimierz Odnowiciel miał spore sukcesy w dziedzinie	1. polityki zagranicznej, bo	A	przyłączył do Polski na powrót Mazowsze i Śląsk
		B	przyłączył do Polski Pomorze Gdańskie
	2. administrowania państwem, bo	A	ustanowił powiaty ze starostami na czele
		B	przeniósł stolice ze zniszczonego przez Czechów Gniezna do Krakowa

	4

Zadanie 7. (0-3 pkt)
Ułóż władców w porządku chronologicznym i rozstrzygnij, która mapa Polski odpowiada obszarowi, którym władał dany władca. Przyporządkuj mapę i wpisz właściwą literę (**A, B lub C)** do tabeli obok imienia władcy.

Lp.	Władca	Mapa
1		
2		
3		

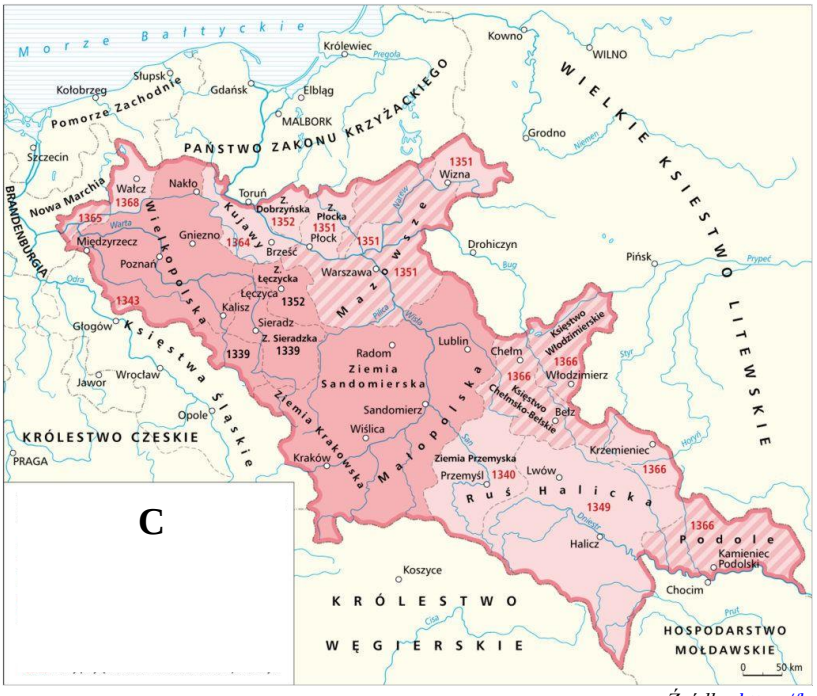
Kazimierz Wielki, Władysław Jagiełło, Bolesław Chrobry

Źródło: https://zpe.gov.pl Autor: Kristian Chariza i zespół

Źródło: https://zpe.gov.pl Autor: Kristian Chariza i zespół

Źródło: https://brainly.pl/zadanie/17470580

	3

Zadanie 8. (0-8 pkt)

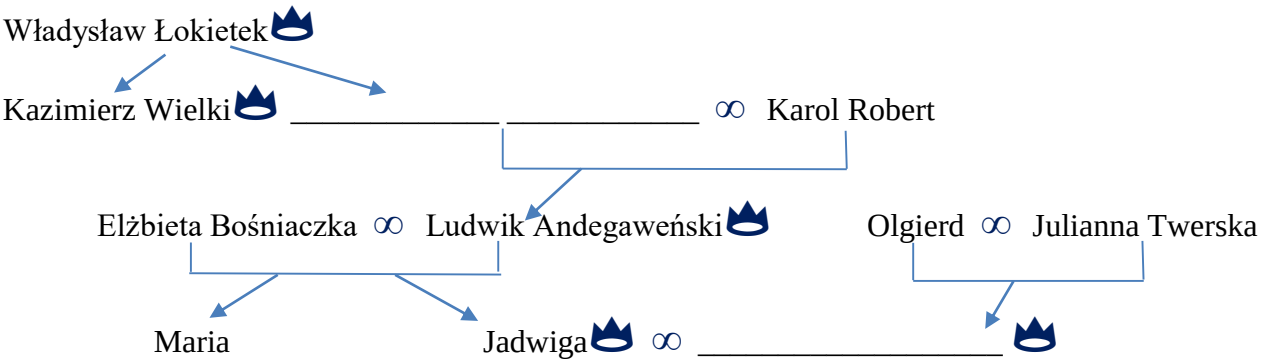
Na podstawie własnej wiedzy i analizy zamieszczonych źródeł historycznych uzupełnij drzewo genealogiczne i odpowiedz na pytania.

Autor: Ksawery Pillati, Wjazd Jadwigi Andegaweńskiej
Źródło: Wikimedia Commons domena publiczna

Jan Długosz, *Roczniki*

[…]*natura obdarzyła ją [Jadwigę] rzadko spotykaną, niezwykłą urodą. Była ponadto wykształcona i zaprawiona w dobrym postępowaniu, a zaszczytne miejsce zapewniało jej nie tylko znakomite pochodzenie, ile kobieca godność. Skromna z natury, odznaczała się również wrodzoną wstydliwością. Otrzymała też z niebiańskiego daru bardzo wielką i rzucającą się w oczy urodę, jakiej nigdy dotąd nie widziano. […] Mówiono o niej, że wszystkie zalety wyssała w kolebce z mlekiem matki. Wyszedłszy z lat dziecinnych zaczęła tak dojrzale i poważnie rozumować, że cokolwiek mówiła i czyniła, zdawało się wypływać z powagi, która zwykła cechować sędziwy wiek…*

Legenda: - król Polski, ∞ - zawarte małżeństwo

A. Jakim prawem Jadwiga Andegaweńska koronowana została na króla Polski?

_____

B. Wymień co najmniej dwóch przedstawicieli dynastii Piastów, z którymi spokrewniona była Jadwiga.

_____

C. Kto został mężem króla Polski - Jadwigi Andegaweńskiej?

_____

D. Podaj nazwę historyczną unii na podstawie, której książę ten został mężem Jadwigi i królem Polski.

_____

E. Wymień dwa działania Jadwigi służące rozwojowi nauki w Polsce lub pokazujące troskę o ludzi biednych bądź jej działalność jako króla Polski np. w polityce zagranicznej.

_____

_____

_____

	8

Zadanie 9. (0-10 pkt)
Do podanych wydarzeń dopisz **datę roczną i władcę**, za którego panowania miało ono miejsce.

A. Podział Polski na dzielnice

B. Utworzenie pierwszego uniwersytetu w Polsce

C. Odzyskanie przez Polskę Pomorza Gdańskiego

D. Hołd pruski

E. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów

	10

Zadanie 10.
Rozpoznaj i podpisz zabytki widoczne na ilustracji określając, nazwę zabytku i miejscowość, w której się znajduje. Podpisz styl w jakim je wzniesiono.

A

Źródło: Alchetron, The Free Socjal Encyklopedia

B

Źródło: Domena publiczna

C

Źródło: Wikimedia Commons.pl

	6

Zadanie 11. (0-6)
Przeanalizuj zdania dotyczące renesansowego Wawelu i rozstrzygnij, które z nich są prawdziwe lub fałszywe. Zaznacz literką **P** jeśli zdanie jest **PRAWDZIWE** lub literką **F** jeśli zdanie jest **FAŁSZYWE**.

A.	Renesansową rozbudowę Wawelu rozpoczął na początku XVI w. król Aleksander Jagiellończyk.	
B.	Autorem pięknych wystających elementów architektury dziedzińca Wawelu w formie wykuszy był Donato Bramante.	
C.	Ozdobą Wawelu jest arkadowy dziedziniec i krużganki, które pełnią rolę zewnętrznych korytarzy	
D.	Przebudową Wawelu w czasach Zygmunta Starego i królowej Bony kierowali m. in. Franciszek Florentczyk i Bartłomiej Berrecci	
E.	Sala poselska nazywana jest też izbą pod gwiazdami, od ozdób, które znajdują się w drewnianych kasetonach na suficie.	
F.	Arrasy to wspaniałe tkaniny jedwabne przetykane złotą i srebrną nicią zdobiące komnaty Wawelu.	

	6

Zadanie 12. (0-5)
O kim mowa? Rozpoznaj postać po charakterystyce i wpisz jej imię i nazwisko.

A. Wybitny wódz rzymski, żył w I w. p.n.e., podbił Galię, pełnił wiele urzędów i funkcji w republice m. in. był konsulem i dożywotnim dyktatorem

_____

B. Polski uczony, prawnik i pisarz religijny, żył w XIV i XV w., był rektorem Akademii Krakowskiej, reprezentował Polskę na soborze w Konstancji, gdzie krytykował Zakon Krzyżacki

_____

C. Sekretarz na dworze Zygmunta Augusta, wybitny polski poeta renesansu, autor dramatu „Odprawa posłów greckich”

_____

D. Sekretarz na dworze Zygmunta Starego, pisarz polityczny, prawnik, autor dzieła „O naprawie Rzeczypospolitej” to

_____

E. Niemiecki zakonnik, którego wystąpienie w 1517 r. w Wittenberdze rozpoczęło reformację

_____

	5

Zadanie 13. (0-11)

Uzupełnił luki w tekście opisującym życie i działalność Mikołaja Kopernika wstawiając brakujące informacje.

Jan Matejko, Mikołaj Kopernik, domena publiczna

Mikołaj Kopernik urodził się w Toruniu w _____ r. Wiele lat swojego życia spędził na studiowaniu różnych dyscyplin nauki. Na Akademii Krakowskiej studiował _____, _____, _____, a następnie wyjechał do Włoch by studiować w Bolonii i w _____ Tytuł doktora praw kanonicznych uzyskał na Uniwersytecie w Ferrarze. Podczas swojego pobytu w Rzymie uczestniczył w uroczystościach roku jubileuszowego i odbywał praktykę w kancelarii _____ .

Po powrocie do kraju pełnił wiele ważnych urzędów jako członek, a następnie kanclerz kapituły warmińskiej, co zapewniało mu dochody. Mieszkał m. in. w Lidzbarku Warmińskim, we _____ oraz na zamku w _____, którego obroną z sukcesami dowodził w czasie wojny polsko-_____ . Kopernik to prawdziwy człowiek renesansu i jeden z najwybitniejszych polskich uczonych. Jest twórcą teorii heliocentrycznej, którą opisał w dziele pt. _____ .

Ponadto zajmował się jeszcze innymi dziedzinami, gdzie miał inne liczne sukcesy np.:

_____

_____

_____

_____

(w tym miejscu wymień co najmniej 2 osiągnięcia Kopernika z innych dziedzin niż astronomia).

	11

Zadanie 14. (0-8 pkt)
Uzupełnij tabelę o informacje wskazane w poszczególnych kolumnach.

Lp.	Bitwa/wojna	Panujący w Polsce władca	Strony walczące	Skutek polityczny
A	Bitwa pod Grunwaldem			
B	Wojna trzynastoletnia			
C	Ostatnia wojna z Zakonem Krzyżackim			
D	Zdobycie Pskowa			

	8

Zadanie 15. (0-6 pkt)
Przeanalizuj stwierdzenia dotyczące Polski i rozstrzygnij, które z poniższych zdań jest prawdziwe, a które fałszywe. Wpisz literkę **P** przy zdaniach prawdziwych lub literkę **F** gdy uznasz, że są fałszywe.

Lp.	stwierdzenie	P / F
A.	Chrzest Polski wzmocnił władzę księcia Mieszka I i włączył Polskę w krąg kultury łacińskiej.	
B.	Rozbicie dzielnicowe było skutkiem najazdu Mongołów.	
C.	Kazimierz Wielki lokował ok. 1000 wsi i 100 miast.	
D.	Gotard Kettler wielki mistrz Zakonu Kawalerów Mieczowych sekularyzował zakon i złożył hołd lenny Zygmuntowi Augustowi, a Inflanty stały się lennem Polski i Litwy	
E.	Włoska księżniczka Bona Sforza była żoną Zygmunta Augusta.	
F.	Piechota wybraniecka to wojsko utworzone przez Stefana Batorego.	

	6

BRUDNOPIS (nie podlega ocenie)